

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/11/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117221298
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3117221298.1

Uznesenie

V. súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: V., proti žalovanému: T., o zaplatenie 2.730,30 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 02.októbra 2018, č.k. 15Csp/2/2018-80, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti, ktorou bolo žalobe vyhovené a v súvisiacom výroku o trovách konania **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie nákladov na vymáhanie v sume 121,34 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne z tejto sumy od 15.04.2015 do zaplatenia a v časti o zaplatenie sumy 585 eur, s poukazom na dispozitívny úkon žalobcu spočívajúci v čiastočnom späťvzati žaloby podľa § 144, § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP, zastavil. Žalovanému ďalej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.087,48 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1.672,48 eur od 15.04.2015 do 08.11.2017, zo sumy 1.637,48 eur od 09.11.2017 do 21.11.2017, zo sumy 1.587,48 eur od 22.11.2017 do 20.12.2017, zo sumy 1.537,48 eur od 21.12.2017 do 22.01.2018, zo sumy 1.487,48 eur od 23.01.2018 do 21.02.2018, zo sumy 1.437,48 eur od 22.02.2018 do 21.03.2018, zo sumy 1.387,48 eur od 22.03.2018 do 20.04.2018, zo sumy 1.337,48 eur od 21.04.2018 do 21.05.2018, zo sumy 1.287,48 eur od 22.05.2018 do 22.06.2018, zo sumy 1.237,48 eur od 23.06.2018 do 30.07.2018, zo sumy 1.187,48 eur od 31.07.2018 do 30.08.2018, zo sumy 1.137,48 eur od 31.08.2018 do 24.09.2018 a zo sumy 1.087,48 eur od 25.09.2018 do zaplatenia. Žalovanému povolil zaplatiť dlžnú sumu v splátkach vo výške 50 eur mesačne, splatných počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť tento rozsudok, vždy k 20. dňu každého kalendárneho mesiaca až do zaplatenia celého dlhu, s tým, že v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky v určenej výške a v určenom čase sa stane splatným celý dlh. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 16,28%. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 52 ods. 1 Obč. zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., § 53 ods. 9, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Obč. zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný dňa 11.04.2014 uzatvorili zmluvu o pôžičke č. XXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi pôžičku vo výške 4.000 eur, ktorú bol žalovaný povinný splatiť v 72 mesačných splátkach vo výške 115,45 eur, poistenie nebolo dohodnuté. Celkovo tak bol povinný žalovaný zaplatiť sumu 8.312,40 eur, celkové náklady predstavovali sumu 4.312,40 eur. Ročná úroková sadzba bola 32%, RPMN 32%, priemerná hodnota RPMN 18,87%. Termín konečnej splatnosti bol určený ako 04/2010. Ďalej sa v zmluve, konkrétne v bode 6.2 zmluvy (str. 3 zmluvy - časť označená ako Zmluvné podmienky) uvádza, že pokiaľ nie je určené inak, splátky s splatné vždy k 20.dňu v kal. mesiaci. Mal za nesporné, že žalovaný uhradil doposiaľ sumu 2.327,52 eur (podľa prehľadu splátok a úhrad) a sumu 585 eur (podľa špecifikácie žalobcu), spolu vo výške 2.912,52 eur. Súd prvej inštancie ustálil, že zmluva uzatvorená so žalovaným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere

a vzťahuje sa na ňu zákon č. 129/2010 Z.z., preto zisťoval, či zmluva o spotrebiteľskom úvere má všetky povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 cit. zákona, pričom dospel k záveru, že v zmluve nie sú uvedené všetky povinné náležitosti. Mal za to, že v zmluve absentujú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ cit. zák. - doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, nakoľko v zmluve je termín konečnej splatnosti uvedený ako 04/2020, z čoho nemožno vyvodiť, kedy presne sa má stať splatnou posledná splátka a náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ cit. zákona - termíny splátok s tým, že súd prvej inštancie mal výhrady voči tomu, že termíny splatnosti splátok sú uvedené v bode 6.2 na 3. strane zmluvy v časti nazvanej ako „zmluvné podmienky“ v husto drobným písmom pisanom texte. Konštatoval, že vzhľadom na uvedené sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ cit. zákona poskytnutý úver považuje z dôvodu absencie uvedených náležitostí za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko je úver bezúročný a bez poplatkov, je možné žalobcovi priznať len rozdiel medzi vyčerpanou istinou a zaplatenou sumou (bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov). Žalovaný vyčerpal sumu 4.000 eur, pričom uhradil sumu (v súčte pred podaním žaloby aj po podaní žaloby) vo výške 2.912,52 eur, na istine tak ostalo nezaplatené celkom 1.087,48 eur. Keďže v konaní nebolo preukázané, že by žalovaný túto sumu uhradil, súd žalobe v tejto časti vyhovel a vo zvyšku z dôvodov bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že žalovaný je povinný zaplatiť aj úroky z omeškania od 15.04.2015, kedy už bol celý nesplatený zostatok spotrebiteľského úveru splatný. Úroky z omeškania boli uplatnené v sadzbe 9,05% ročne, čo je však nad rámec úrokov z omeškania, ktoré je možné v občianskoprávných vzťahoch priznať podľa § 3 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. v znení účinnom od 01.02.2013. Súd preto mohol priznať len úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne (súčet základnej úrokovej sadzby ECB 0,05% + 5%). Žalobca si uplatnil aj úroky z omeškania z dlžnej sumy počnúc dňom 15.04.2015 reflektujúc čiastočné úhrady žalovaného, čo je síce postup správny, ale žalobca si nesprávne uplatňoval úroky z omeškania z celej ním vyčíslennej dlžnej sumy, teda nie len z istiny úveru (na ktorú ako na jedinú žalobcovi nárok vznikol), ale aj z úrokov, na ktoré nikdy žalobcovi pre bezúročnosť úveru nárok vzniknúť nemohol. Súd preto nemohol priznať úroky z omeškania tak, ako boli uplatnené. Súd preto priznal úroky z omeškania tak, že jednotlivé úhrady žalovaného, vykonané už v čase, keď bol s úhradou dlhu v omeškaní, odčítal iba od dlžnej úverovej istiny, ktorú bol žalovaný povinný platiť. Od sumy 4.000 eur (istina) odčítal súm úhrady 2.327,52 eur, výsledná suma je 1.672,48 eur, z ktorej priznal úroky z omeškania od 15.04.2015 do najbližšej nasledujúcej vykonanej platby dňa 08.11.2017 (tak, ako to učinil aj žalobca v podaní z 01.10.2018) a následne vždy ponížil dlžnú úverovú istinu o každú jednu platbu uhradenú až do 24.09.2018 v zmysle prehľadu úhrad žalobcu obsiahnutého v podaní doručenom súdu dňa 01.10.2018. Z aktuálne dlžnej istiny vo výške 1.087,48 eur priznal úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni poslednej čiastočnej platby zo dňa 24.09.2018 až do zaplatenia. Vo zvyšku žiadaných úrokov z omeškania (zo zamietnutej istiny a vo výške úrokov z omeškania nad rámec najvyššej prípustnej výšky úrokov z omeškania) súd žalobu zamietol. Žalovanému povolil splácať priznanú dlžnú sumu v mesačných splátkach s poukazom na tú skutočnosť, že žalovaný počas konania s vedomím žalobcu realizoval čiastočné platby, a teda aspoň v tejto výške jeho pomery umožňujú dlh postupne splatiť. Vychádzal zo zistení, že žalovaný je síce zamestnaný, avšak dostal sa do druhej platobnej neschopnosti z dôvodu nevyplatennej odmeny za prácu, ktorú dosiaľ neúspešne vymáha. Vzal do úvahy aj fakt, že žalobca nenamietal proti splátkam, ktoré v tejto výške žalovaný pravidelne aj každý mesiac realizuje a snaží sa pravidelne svoju povinnosť plniť aspoň v takom rozsahu, v akom mu to jeho pomery umožňujú a rovnako vzal do úvahy aj výšku priznanej dlžnej sumy. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP.

2. Proti rozsudku, ktorým bola vo zvyšku žaloba zamietnutá, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Súdu prvej inštancie vytýkal, že dospel vykonaným dokazovaním k nesprávnemu záveru o bezúročnosti úveru. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 936,48 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% p.a. zo sumy 936,48 eur od 15.04.2015 do zaplatenia, a to v splátkach vo výške 50 eur mesačne splatných počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť rozhodnutie vo veci samej, vždy k 20.dňu každého kalendárneho mesiaca až do zaplatenia celého dlhu s tým, že v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky v určenej výške a v určenom čase sa stane splatným celý dlh a prizná žalobcovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu. Právny názor súdu prvej inštancie, že úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu neuvedenia termínu splatnosti splátok a termínu konečnej splatnosti úveru, nepovažoval za správny. Mal za to, že je v rozpore s právnym názorom vyjadreným v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, ktorým sú slovenské súdy viazané. Dôvodil, že splnenie zákonnej požiadavky uvedenia termínu konečnej splatnosti uvedením

mesiac a rok ukončenia úverového vzťahu, ako bolo v posudzovanom prípade „04/2020“, je dostatočne určité a zrozumiteľné, plne v súlade s platnými právnymi predpismi. Poukázal na vyhlášku MF SR č. 620/2007, ktorou sa ustanovuje vzor formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, konkrétne z jej prílohy v časti vysvetliviek 2C vyplýva: „Ak z predchádzajúcich údajov o počte a termínoch splátok ponúkaného spotrebiteľského úveru nie je zrejmá konečná splatnosť ponúkaného úveru, uvádza sa, do akého obdobia musí byť ponúkaný spotrebiteľský úver splatený. Uvádza sa buď konkrétny dátum, alebo dĺžka obdobia v dňoch, týždňoch, mesiacoch alebo rokoch, na ktoré je ponúkaný spotrebiteľský úver poskytovaný“. Splatnosť jednotlivých úverových splátok bola podľa čl. 6, bod 6.1., 6.2. a 6.3. zmluvných podmienok úverovej zmluvy stranami dohodnutá k 20.dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej mesačnej splátky 20. dňa v mesiaci nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k uzavretiu úverovej zmluvy. Úverová zmluva bola uzavretá dňa 11.04.2014, splatnosť prvej úverovej splátky tak nastala 20.05.2014, konečná splatnosť úveru a doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere pri počte 60 mesačných splátok by tak za riadneho plnenia nastala dňa 20.04.2020. Mal za to, že z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je preukázané dojednanie termínov splatnosti úverových splátok, a to v čl. 6, bod 6.1., 6.2. a 6.3. zmluvných podmienok úverovej zmluvy. Žalovaný ako spotrebiteľ mal možnosť bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy a termíny splatnosti všetkých splátok za účelom splnenia povinností vyplývajúcich mu z úverovej zmluvy. Termín konečnej splatnosti úveru uvedený ako 04/2020 bez akýchkoľvek pochybností aj právne nevzdelanému priemernému spotrebiteľovi poskytuje relevantnú informáciu o tom, že úver bude musieť splácať do novembra 2018. V spojení s dojednaním splatnosti splátok k 20.dňu v mesiaci je termín konečnej splatnosti úveru stanovený bez potreby použitia akýchkoľvek zložitých matematických operácií. Ďalej dôvodil tým, že aj článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice 2008/48/ES sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom prvoinštančného súdu, na základe ktorého posúdil Zmluvu o poskytnutí pôžičky uzavretú medzi stranami sporu podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení za úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov pre nedostatok náležitostí určených v § 9 ods. 2 písm. f/ a v § 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona. Zároveň sa domnieval, že citované ustanovenie subsumuje a v danom spore existuje aj ďalší dôvod zakladajúci tzv. bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru spočívajúci v nedostatku údajov nielen o termíne splátok istiny, ale aj úrokov a iných poplatkov, prípadné poradia, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Mal za to, že v posudzovanej úverovej zmluve toto rozlíšenie absentuje (zmluva obsahuje len výšku mesačnej anuitnej splátky bez špecifikácie). Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP v napadnutom rozsahu, t.j. vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá a v súvisiacom výroku o trovách konania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bolo konanie v časti zastavené a vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá odvolaním napadnutý nebol, preto zostalo rozhodnutie súdu prvej inštancie v týchto výrokoch právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

6. V danom spore uplatnil žalobca proti žalovanému nárok na zaplatenie 2.730,30 eur s prísl. Nárok na plnenie proti žalovanému vyvodzoval zo zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX zo dňa 11.04.2014, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu so žalovaným dohodli na poskytnutí spotrebiteľského úveru. V zmluve o úvere bola dohodnutá výška úveru 4.000 eur, celková čiastka 8.312,40 eur, celkové náklady spotrebiteľa 4.312,40 eur, počet splátok 72, výška splátky 115,45 eur, RPMN 32%, fixná úroková sadzba 32% a termín konečnej splatnosti 04/2020. Zároveň v zmluve, konkrétne v bode 6.2 sa strany dohodli, že pokiaľ nie je v splátkovom kalendári alebo v zmluve stanovené inak, sú splátky splatné do 20.dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

7. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že predmetná zmluva zavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, pričom zároveň aj zmluvou, na ktorú sa vzťahuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

8. Súd prvej inštancie v časti zamietol žalobný návrh žalobcu z dôvodu, že úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, pretože mal za to, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je riadne uvedený termín konečnej splatnosti úveru (dátumom), ale len ako 04/2020, ako aj z dôvodu, že termíny splatnosti splátok sú uvedené len v bode 6.2 na 3. strane zmluvy v časti nazvanej ako „zmluvné podmienky“.

9. Odvolací súd sa nestotožnil s uvedeným záverom súdu prvej inštancie.

10. Vo vzťahu k záverom súdu prvej inštancie o chýbajúcej náležitosti zmluvy, a to vymedzenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru má odvolací súd za to, že pod pojmom termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nemožno bezvýhradne rozumieť iba konkrétne určený dátum, ak podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum poslednej splátky a aj konečnej splatnosti úveru. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch je transpozíciou čl. 10 ods. 2 písm. c/ Smernice 2008/48/ES, ktorá ustanovuje ako povinnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenie dĺžky trvania zmluvy o úvere. Táto náležitosť je vyjadrená v zákone o spotrebiteľskom úvere v ust. § 9 ods. 2 písm. f/ tak, že zmluva musí obsahovať dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa názoru odvolacieho súdu toto ustanovenie neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje čl. 10 ods. 2 písm. c/ Smernice. Eurokonformným výkladom tohto ustanovenia je možné dospieť k záveru, že povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vymedzenie dĺžky trvania zmluvy dostatočne určitým spôsobom.

11. Pokiaľ teda v danom spore bol v zmluve o úvere termín konečnej splatnosti vyjadrený údajom 04/2020 a zároveň bolo v zmluve uvedené v článku 6.2, že splátky sú splatné do 20.dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, ktoré ustanovenie je súčasťou zmluvy, ktorá bola podpísaná oboma stranami sporu, uvedené údaje sú dostatočne určitým vyjadrením konečnej splatnosti úveru, ako aj splatnosti mesačnej splátky, je úplne jednoznačný aj dátum konečnej splatnosti úveru. Podľa právnej úpravy predchádzajúcej účinnosti zákona o spotrebiteľských úveroch, na ktorú aj žalobca v odvolaní poukazuje, sa skutočne jednalo o jednu z možných prípustných alternatív vyjadrenia konečnej splatnosti úveru (vyhláška MF SR č. 620/2007 o ustanovení vzoru formulára o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

12. Odvolací súd sa vysloveným právnym názorom k otázke termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru odchýlil z uvedených dôvodov od doposiaľ prezentovaného názoru v predchádzajúcich rozhodnutiach.

13. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku, ktorým bola žaloba v časti zamietnutá a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania (§ 391 ods. 1 CSP).

14. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a jeho úlohou v ďalšom konaní bude vzhľadom na prijaté závery odvolacieho súdu opätovne preskúmanie náležitosti zmluvy o úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, opätovné prejednanie a rozhodnutie veci v odvolacom súdom zrušenej zamietajúcej časti žalobcom uplatneného nároku.

15. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

16. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).